

**KORIŠTENJE ZDRAVSTVENE ZAŠTITE U DJELATNOSTI
DENTALNE MEDICINE U HRVATSKOJ U 2021. GODINI**
*HEALTH CARE UTILISATION WITHIN THE DENTAL MEDICINE SERVICE
IN CROATIA IN 2021*

HRVATSKI ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO
CROATIAN INSTITUTE OF PUBLIC HEALTH

Zagreb, 2022.

HRVATSKI ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO – CROATIAN INSTITUTE OF PUBLIC HEALTH
SLUŽBA ZA JAVNO ZDRAVSTVO – DIVISION FOR PUBLIC HEALTH
Odjel za zaštitu i liječenje usta i zubi – *Department for Oral and Dental Health Care*

ZAGREB, Rockefellerova ulica 7

**KORIŠTENJE ZDRAVSTVENE ZAŠTITE U DJELATNOSTI DENTALNE MEDICINE U
HRVATSKOJ U 2021. GODINI**

***HEALTH CARE UTILISATION WITHIN THE DENTAL MEDICINE SERVICE IN
CROATIA IN 2021***

Autori – Authors:

mr. sc. **Marijana Radić Vuleta**, dr. med. dent.

doc. dr. sc. **Ranko Stevanović**, prim. dr. med.

Anamarija Šinkovec, med. techn.

Pero Ivanko, mag. soc.

rujan 2022.

September 2022

SADRŽAJ - TABLE OF CONTENTS

UVOD.....	4
<i>INTRODUCTION</i>	4
1. KORISNICI I KONTAKTI – <i>USERS AND CONTACTS</i>	5
2. DIJAGNOSTIČKO-TERAPIJSKI POSTUPCI – <i>DIAGNOSTIC AND THERAPEUTICAL PROCEDURES</i>	7
3. UPUTNICE I RECEPTI – <i>REFERRALS AND PRESCRIPTIONS</i>	12
4. ZABILJEŽENE DIJAGNOZE - <i>RECORDED DIAGNOSES</i>	18
5. USPOREDBA PO GODINAMA – <i>COMPARISON BY YEARS</i>	19

UVOD

Hrvatski zavod za javno zdravstvo (HZJZ) od 2021. godine prikuplja podatke iz četiriju djelatnosti na razini primarne zdravstvene zaštite: djelatnosti obiteljske (opće) medicine, zdravstvene zaštite predškolske djece, zdravstvene zaštite žena i dentalne zdravstvene zaštite (polivalentne), putem Centralnog zdravstvenog informacijskog sustava Republike Hrvatske (CEZIH), središnjeg sustava pohrane zdravstvenih podataka i informacija za njihovu standardiziranu obradu na primarnoj, sekundarnoj i tercijarnoj razini zdravstvene zaštite, a koji je dio zdravstvene informacijske infrastrukture Republike Hrvatske.

Podatke putem CEZIH-a dostavljaju pružatelji zdravstvene zaštite iz navedenih djelatnosti, koji imaju ugovor s Hrvatskim zavodom za zdravstveno osiguranje; međutim, prema Zakonu o podacima i informacijama u zdravstvu (NN 14/19) svi pružatelji zdravstvene zaštite u Republici Hrvatskoj obvezni su osigurati razmjenu zdravstvenih podataka putem CEZIH-a u roku zadanom navedenim Zakonom.

Podaci za 2021. godinu prikupljeni su iz 2.232 pojedinačnih ordinacija iz djelatnosti dentalne zdravstvene zaštite, uključujući: domove zdravlja, privatne ordinacije (u zakupu doma zdravlja), ustanove za zdravstvenu skrb i vojne ordinacije.

Za analizu su korišteni opisi dijagnostičko-terapijskih postupaka navedeni u Odluci o osnovama za sklapanje ugovora o provođenju zdravstvene zaštite iz obveznog zdravstvenog osiguranja (NN 56/17).

INTRODUCTION

Since 2021, the Croatian Institute of Public Health (CIPH) has been collecting data from four primary health-care services: family (general) medicine, pre-school children's health service, women's health service and dental health (polyvalent) service via the Central Health Information System of the Republic of Croatia (CEZIH), the central system of storage of health data and information for their standardized processing at the primary, secondary and tertiary levels of health care, forming part of the health information infrastructure of the Republic of Croatia.

Data collected via CEZIH are submitted by health care providers from the above mentioned services, comprising health-care providers contracted by the Croatian Health Insurance Fund; however, per the Health Data and Information Act (OG 14/19), all health-care providers in the Republic of Croatia are obliged to provide for the exchange of health-care data via CEZIH within deadlines set by the said Act.

2021 data were collected from 2,232 individual practices in dental medicine practice, including: health centers, private practices (leased by health centers), health care institutions and military health clinics.

For the purpose of this analysis, descriptions of diagnostic-therapeutic procedures enumerated in the ministerial Decree on the Groundwork for concluding Contracts related to Implementation of Health-care measures provided by Compulsory Health Insurance (OG 56/17) were used.

1. KORISNICI I KONTAKTI – *USERS AND CONTACTS*

Tablica 1. Broj korisnika zdravstvene zaštite i kontakata u djelatnosti dentalne medicine u Hrvatskoj u 2021. godini

Table 1 *Number of health-care users and their contacts with health-care in the dental medicine service in Croatia in 2021*

Dob (godine) <i>Age (years)</i>	Broj korisnika <i>Number of users</i>	Broj kontakata <i>Number of contacts</i>
0 - 6	68.084	180.908
7 - 18	248.371	706.796
19 - 64	814.766	2.706.406
65+	208.173	776.225
Ukupno- Total	1.339.394	4.370.337

Pojam *korisnik* odnosi se na svakog osiguranika koji je koristio zdravstvenu zaštitu u pojedinoj ordinaciji, bez obzira na to je li liječnik u toj ordinaciji izabrani liječnik primarne zdravstvene zaštite za tog osiguranika ili nije. Pojam *kontakt* odnosi se na svaki kontakt sa zdravstvenom zaštitom: posjet, pregled, telefonske konzultacije i ostalo. Kao dob računamo dob osobe prilikom posljednjeg zabilježenog posjeta u primarnoj zdravstvenoj zaštiti u navedenoj godini.

Od ukupnog broja korisnika 45,02 % su bili muškarci i 54,97 % žene.

The term user refers to any insured person who sought health-care in a particular practice, regardless of whether the physician in the said practice is the assigned primary health care physician of the insured person or not. The term contact refers to any contact with primary health-care providers: visit, examination, telephone counselling etc. The recorded age of the person was the age at the last recorded visit to the primary health care practice in the specified year.

Of the total number of primary health-care service users, 45,02 % were men and 54,97% women.

Tablica 2. Broj korisnika zdravstvene zaštite i kontakata u djelatnosti dentalne medicine po županijama ordinacija u 2021. godini

Table 2 Number of health-care users and their contacts with health-care providers in the dental medicine service by county in 2021

Županija – County	Broj korisnika Number of users	Broj kontakata Number of contacts	Broj osiguranika Number of insured persons*
Grad Zagreb – City of Zagreb	265.219	804.343	810.008
Zagrebačka – Zagreb	99.856	316.641	313.072
Krapinsko-zagorska – Krapina - Zagorje	41.158	132.114	121.952
Sisačko-moslavačka – Sisak - Moslavina	68.667	173.140	148.348
Karlovačka – Karlovac	43.682	143.976	115.331
Varaždinska – Varaždin	58.660	191.663	162.343
Koprivničko-križevačka – Koprivnica - Križevci	32.554	105.266	104.654
Bjelovarsko-bilogorska – Bjelovar - Bilogora	37.228	126.727	104.191
Primorsko-goranska – Primorje - Gorski kotar	92.509	315.632	288.598
Ličko-senjska – Lika - Senj	13.325	47.302	46.590
Virovitičko-podravska – Virovitica - Podravina	27.399	97.489	73.586
Požeško-slavonska – Požega - Slavonia	23.023	70.943	67.041
Brodsko-posavska – Brod - Posavina	45.925	156.982	137.441
Zadarska – Zadar	55.708	179.284	175.937
Osječko-baranjska – Osijek - Baranja	91.287	287.567	270.241
Šibensko-kninska – Šibenik - Knin	35.499	113.039	102.946
Vukovarsko-srijemska – Vukovar - Sirmia	48.643	165.947	154.418
Splitsko-dalmatinska – Split - Dalmatia	140.939	478.489	458.404
Istarska – Istria	62.571	217.184	219.261
Dubrovačko-neretvanska – Dubrovnik - Neretva	36.479	119.478	128.697
Međimurska – Međimurje	39.068	127.131	106.538

*Broj osiguranika je podatak Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje – The number of insured persons is provided by the Croatian Health Insurance Fund.

Ukupan broj korisnika zdravstvene zaštite izračunat zbrajanjem korisnika po županijama ordinacije veći je od ukupnog broja korisnika na razini Republike Hrvatske jer su pojedine osobe tokom godine zdravstvenu zaštitu koristile u više različitih županija.

Od ukupnog broja osiguranika – 4.109.599, njih 32,60% je koristilo zdravstvenu zaštitu u 2021. godini, najviše u Istarskoj županiji (48,61%) , a najmanje u Dubrovačko-neretvanskoj županiji (28,34%) .

In 2021, from 4,109,599 overall insured persons, 32.60% of them sought health-care, with the greatest proportion in the Istria County (48.61%) and the smallest proportion in Dubrovnik-Neretva County (28.34%).

2. DIJAGNOSTIČKO-TERAPIJSKI POSTUPCI – *DIAGNOSTIC AND THERAPEUTICAL PROCEDURES*

Tablica 3. Broj evidentiranih pregleda u djelatnosti dentalne zdravstvene zaštite u Hrvatskoj u 2021. godini

Table 3 Number of recorded examinations in the dental medicine service in Croatia in 2021

Dob (godine) – Age (years)	Broj pregleda – Number of examinations
0 - 6	102.064
7 - 18	329.945
19 - 64	1.169.644
65+	281.999
Ukupno - Total	1.883.654

Broj pregleda je izračunat zbrajanjem brojeva zabilježenih odgovarajućih dijagnostičko-terapijskih postupaka:
The number of examinations has been calculated by summing the numbers of following diagnostic and therapeutical procedures:
DM002 Pregled bolesnika (prvi) – *First examination*
DM003 Ponovni pregled (recall) – *Follow-up examination*
DM004 Pregled akutnog bolesnika – *Examination of acute patient*

Tablica 4. Broj evidentiranih pregleda u djelatnosti dentalne zdravstvene zaštite po županijama ordinacija u 2021. godini

Table 4 Number of recorded examinations in the dental medicine service in 2021 by county

Županija County	Broj pregleda Number of examinations
Grad Zagreb – <i>City of Zagreb</i>	337.577
Zagrebačka – <i>Zagreb</i>	133.699
Krapinsko-zagorska – <i>Krapina - Zagorje</i>	49.149
Sisačko-moslavačka – <i>Sisak - Moslavina</i>	75.964
Karlovačka – <i>Karlovac</i>	69.306
Varaždinska – <i>Varaždin</i>	89.680
Koprivničko-križevačka – <i>Koprivnica - Križevci</i>	55.710
Bjelovarsko-bilogorska – <i>Bjelovar - Bilogora</i>	53.532
Primorsko-goranska – <i>Primorje - Gorski kotar</i>	118.909
Ličko-senjska – <i>Lika - Senj</i>	15.802
Virovitičko-podravska – <i>Virovitica - Podravina</i>	55.439
Požeško-slavonska – <i>Požega - Slavonia</i>	38.330
Brodsko-posavska – <i>Brod - Posavina</i>	75.707
Zadarska – <i>Zadar</i>	67.499
Osječko-baranjska – <i>Osijek - Baranja</i>	121.399
Šibensko-kninska – <i>Šibenik - Knin</i>	46.394
Vukovarsko-srijemska – <i>Vukovar - Srymia</i>	57.342
Splitsko-dalmatinska – <i>Split - Dalmatia</i>	228.718
Istarska – <i>Istria</i>	89.188
Dubrovačko-neretvanska – <i>Dubrovnik - Neretva</i>	50.035
Međimurska – <i>Međimurje</i>	54.275
Ukupno – Total	1.883.654

Od ukupnog broja kontakata sa zdravstvenom zaštitom, u 43,10% slučajeva se radilo o pregledima. S obzirom na županije ordinacija, najveći udio pregleda u ukupnom broju kontakata bio je u Požeško-slavonskoj županiji (54,02%), a najmanji udio zabilježen je u Ličko-senjskoj županiji (33,40%).

Of the total number of contacts with primary health-care providers, 43.10% involved patient examinations. With regard to counties where practices are established, the greatest proportion of examinations in the total number of contacts with primary health-care providers was recorded in Požega-Slavonia County (54.02%) and the smallest proportion was recorded in Lika-Senj County (33.40%).

Tablica 5. Dob djece u kojoj je obavljen pregled (navršene godine) u djelatnosti dentalne zdravstvene zaštite u Hrvatskoj u 2021. godini

Table 5 Ages of children (completed years) at examinations in the dental medicine service in Croatia in 2021

Dob djeteta (navršene godine) <i>Age of child (years completed)</i>	Broj pregleda <i>Number of examinations</i>			
	Pregled bolesnika (prvi) <i>First examination</i>	Ponovni pregled (recall) <i>Follow-up examination</i>	Pregled akutnog bolesnika <i>Examination of acute patient</i>	Ukupno <i>Total</i>
0 - 3 godine <i>0 - 3 years</i>	10.977	3.023	1.976	15.976
4 - 6 godina <i>4 - 6 years</i>	40.851	28.106	17.131	86.088
Ukupno <i>Total</i>	51.828	31.129	19.107	102.064

Od ukupnog broja pregledane djece (0-6 godina), u 50,78% slučajeva se radilo o prvim pregledima, 30,40% ponovnim pregledima te 18,72% pregledima akutnih pacijenata.

Of the total number of examined children (aged 0-6), 50.78% involved first examination, 30.40% recalls, whereas 18.72% involved examination of acute patient.

Tablica 6. Broj dijagnostičko-terapijskih postupaka (DTP) u djelatnosti dentalne zdravstvene zaštite u Hrvatskoj u 2021. godini

Table 6 Number of recorded diagnostic and therapeutical procedures (DTP) in the dental medicine service in Croatia in 2021

Dob (godine) Age (years)	DTP		
	PREVENTIVA* Preventive	KURATIVA Curative	Ukupno Total
0-6	335.176	449.647	784.823
7-18	1.124.424	2.153.511	3.277.935
19-64	3.296.882	8.671.775	11.968.657
65+	569.339	2.287.624	2.856.963
Ukupno-Total	5.325.821	13.562.557	18.888.378

*Broj preventivnih postupaka je izračunat zbrajanjem brojeva zabilježenih odgovarajućih dijagnostičko-terapijskih postupaka:
The number of preventive procedures has been calculated by summing the numbers of following diagnostic and therapeutical procedures:

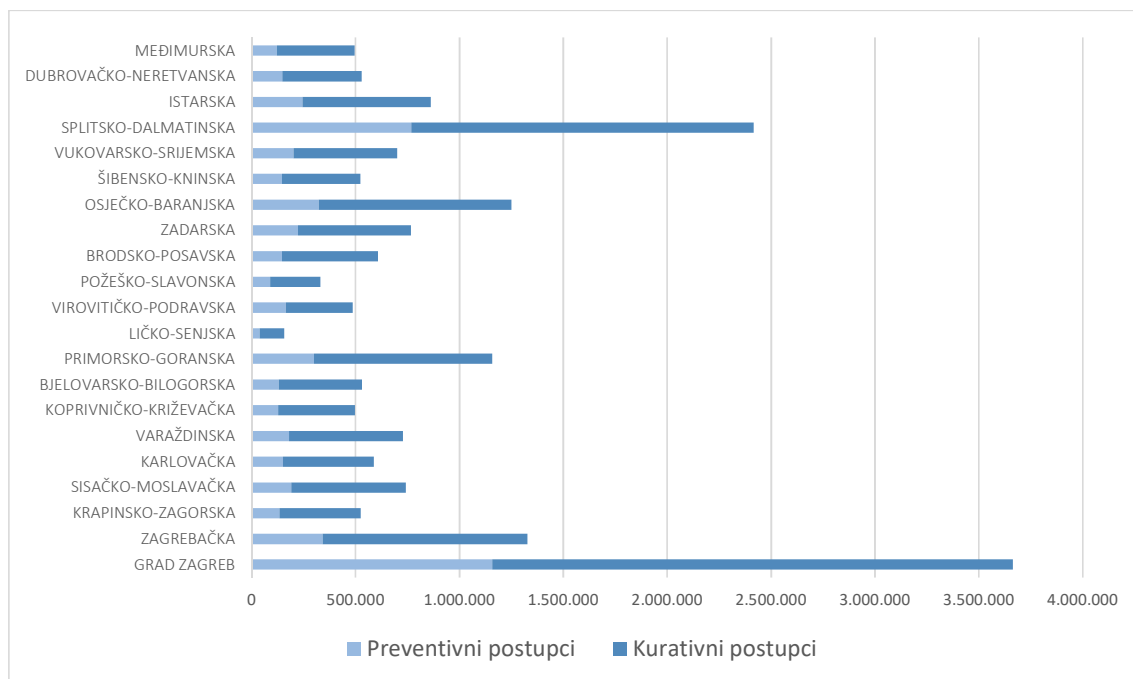
DM100	Kontrola plaka s bojom i određivanje PI za zapisom (obaju lukova)
DM101	Pečaćenje fisure po zubu
DM102	Pečatni ispun (preventivni ispun po zubu)
DM103	Savjetovanje s odgajateljima, učiteljima
DM104	Stomatološko odgojno predavanje - malena skupina (do 20 ljudi)
DM105	Stomatološki odgojni rad - stomatolog - pojedinačno savjetovanje
DM106	Stomatološki odgojni rad s malenim skupinama
DM107	Obrada i analiza oralnog stanja skupina, temeljnih preventivskih skupina do 100 osoba
DM108	Za svakih daljnjih 50 osoba
DM109	Preventivni zahvati - kontrola plaka s bojom i određivanje indeksa, oba luka
DM110	Profesionalno čišćenje profilaktičkom pastom
DM111	Dentocult testovi osjetljivosti na karijes, uključuju ; SM; LB; puferski kapacitet sline
DM112	Jetkanje cakline i nanošenje smole
DM113	Priprema dentina i nanošenje dentinskog veziva
DM114	Preventivni ispun ili ART ispun - po zubu
DM115	Profilaksa s fluorom - topikalna fluoridacija, tekućina ili gel
DM116	Topikalna fluoridacija lakom (obje čeljusti)
DM117	Nanošenje otopine, želea NaF, oba luka
DM118	Nanošenje F-laka, do tri zuba
DM119	Motiviranje djece za higijenu usta
DM120	Demonstracija čišćenja zuba (po osobi)
DM200	Ispitivanje vitaliteta jednog ili više zuba uz kontrolni test
DM201	Desenzibilacija osjetljivih zubnih vratova, po zubu
DM202	Manji brusni ispravci po zubu
DM203	Provjera higijena usta, motiviranje i davanje uputa za održavanje higijene usta (5 min). Savjetovanje, motiviranje bolesnika, uz obvezno pokazivanje i vježbanje tehnike pravilna čišćenja zuba
DM204	Odstranjivanje mekih i tvrdih zubnih naslaga (po kvadrantu) strojem ili ručno
DM205	Odstranjivanje odstojećih ispuna po površini zuba
DM206	Savjetovanje stomatologa sa specijalistima po utrošenom vremenu
DM207	Uklanjanje plaka sa zuba
DM208	Sustavno subgingivalno skidanje zubnog kamenca i poliranje korijena (po sektantu - ručno)
DM209	Skidanje previsokih ispuna, po površini zuba

Od ukupnog broja zabilježenih dijagnostičko-terapijskih postupaka, zabilježeno je 35,92% preventivnih postupaka kod djece do 18 godina te 73,92% kurativnih postupaka kod osiguranih osoba starijih od 18 godina.

Of the total number of recorded diagnostic and therapeutical procedures, 35.92% were preventive procedures performed on patients below 18 years of age and 73.92% were therapeutical procedures performed on patients aged over 18.

Slika 1. Dijagnostičko-terapijski postupci (preventiva i kurativa) u djelatnosti dentalne zdravstvene zaštite po županijama ordinacija u 2021. godini

Picture 1 Recorded diagnostic and therapeutical procedures (preventive and curative) in the dental medicine service in 2021 by county

Tablica 7. Broj pojedinih dijagnostičko-terapijskih postupaka (DTP) u djelatnosti dentalne zdravstvene zaštite u Hrvatskoj u 2021. godini

Table 7 Number of individual recorded diagnostic and therapeutical procedures (DTP) in the dental medicine service in Croatia in 2021

Dob (godine) Age (years)	DTP*			
	Ispuni ¹ Fillings ¹	Izvađeni zubi ² Extractions ²	Protetski radovi ³ Prosthetic procedures ³	Liječenje mekih tkiva ⁴ Treatment of soft tissues ⁴
0-6	80.329	10.161	/	15.481
7-18	370.586	71.039	281	195.422
19-64	1.495.291	241.397	64.034	1.967.797
65+	272.498	122.712	70.136	388.138
Ukupno-Total	2.218.704	445.309	134.451	2.566.838

* Broj preventivnih postupaka je izračunat zbrajanjem brojeva zabilježenih odgovarajućih dijagnostičko-terapijskih postupaka:

* The number of preventive procedures has been calculated by summing the numbers of following diagnostic and therapeutical procedures:

1	2	3	4
DM102 Pečatni ispun (preventivni ispun po zubu)	DM309 Vađenje mliječnog zuba	DM500 Totalna proteza - gornja (maksilarna)	DM204 Odstranjivanje mekih i tvrdih zubnih naslaga (po kvadrantu) (strojem ili ručno)
DM114 Preventivni ispun ili ART ispun - po zubu	DM445 Vađenje jednokorjenskog zuba	DM501 Totalna proteza - donja (mandibularna)	DM207 Uklanjanje plaka sa zuba
DM319 Cementni ispun jednoplošni do 6 godina starosti	DM446 Vađenje višekorjenskog zuba	DM502 Djelomična lijevana metalna proteza - gornja (maksilarna)	DM208 Sustavno subgingivalno skidanje zubnog kamenca i poliranje korijena (po sektantu - ručno)
DM320 Cementni ispun višeplošni do 6 godina starosti	DM447 Ekstrakcija zuba sa separacijom	DM503 Djelomična lijevana metalna proteza - donja (mandibularna)	DM400 Liječenje parodontnog apscesa (obuhvaća lijek, ispiranje rane i drenaža)
DM325 Ispun kompozitni na jednoj površini (prekutnjaci i kutnjaci)	DM450 Komplikovano vađenje zuba (uključuje vađenje zuba kod različitih bolesnika)	DM600 Akrična proteza sa žičanim kvadricama i žičanim ili lijevanim upiračima (do 10 elem.) - gornja (maksilarna)	DM401 Inicijalni apsces u ustima s drenažom
DM326 Ispun kompozitni dvoplošni (prekutnjaci i kutnjaci)	DM456 Vađenje fragmenata donjeg ili zaostalog korijena zuba (radix relicta)	DM601 Akrična proteza sa žičanim kvadricama i žičanim ili lijevanim upiračima (do 10 elem.) - donja (mandibularna)	DM402 Trepanacija apikalnog dijela (ispiranje i drenaža nisu uključeni)
DM327 Ispun kompozitni troplošni (prekutnjaci i kutnjaci)			DM403 Kontrola rane
DM328 Ispun kompozitni - svaka dodatna površina u istom posjetu (prekutnjaci i kutnjaci)			DM404 Ispiranje rane apscesa, uključujući kontrolu rane
DM330 Cementni ispun jednoplošni, stariji od 6 godina			DM405 Postavljanje promjena drenaže ili tampona, uključivo s kontrolom rane
DM331 Cementni ispun višeplošni, stariji od 6 godina			DM406 Zaustavljanje naknadnog kvarenja. Uključuje šave i/ili postavljanje tampona
DM332 Amalgamski ispun jednoplošni			DM407 Skidanje šavova
DM333 Amalgamski ispun dvoplošni			DM408 Higijena rane
DM334 Amalgamski ispun troplošni			DM451 Sanacija kod odjedne mekog tkiva uslijed traume
DM335 Amalgamski ispun - svaka dodatna ploha u istom posjetu			DM458 Liječenje desni ili bolesti usne sluznice po posjeti
DM336 Ispun kompozitni jednoplošni (sjekutići i očnjaci)			
DM337 Ispun kompozitni dvoplošni (sjekutići i očnjaci)			
DM338 Ispun kompozitni troplošni (sjekutići i očnjaci)			
DM339 Ispun kompozitni - svaka dodatna površina u istom posjetu (sjekutići i očnjaci)			
DM340 Ispun kompozitni - dogradnja incizorskog kuta zuba - IV razred po BLACKU			
DM426 Privremeno zatvaranje - privremeni ispun			
DM427 Cementni ispun na 1 plohi			
DM428 Cementni ispun na više ploha			
DM429 Amalgamski ispun - jedna ploha, trajni zub			
DM430 Amalgamski ispun - na dvjema plohami			
DM431 Amalgamski ispun - na trima plohami			
DM432 Amalgamski ispun - svaka dodatna ploha u istom posjetu			
DM435 Ispun kompozitni na jednoj površini (sjekutići i očnjaci)			
DM436 Ispun kompozitni dvoplošni			
DM437 Ispun kompozitni troplošni			
DM438 Ispun kompozitni - svaka dodatna površina u istom posjetu			
DM439 Ispun kompozitni - dogradnja incizorskog kuta zuba - IV razred po BLACKU			
DM465 Ispun kompozitni na jednoj površini (prekutnjaci i kutnjaci) - za trudnice i dojilje			
DM466 Ispun kompozitni dvoplošni (prekutnjaci i kutnjaci) - za trudnice i dojilje			
DM467 Ispun kompozitni troplošni (prekutnjaci i kutnjaci) - za trudnice i dojilje			
DM468 Ispun kompozitni - svaka dodatna površina u istom posjetu (prekutnjaci i kutnjaci) - za trudnice i dojilje			

3. UPUTNICE I RECEPTI – REFERRALS AND PRESCRIPTIONS

Tablica 8. Broj i vrsta ukupno izdanih uputnica u djelatnosti dentalne zdravstvene zaštite u Hrvatskoj u 2021. godini

Table 8 Number and type of all referrals issued in the dental medicine service in Croatia in 2021

	Vrsta uputnice Type of referral	Broj izdanih uputnica Number of referrals issued
A1	Konzilijarni pregled – Examination by consultant physician	60.990
A2	Kontrolni konzilijarni pregled – Follow-up examination by consultant physician	15.970
A3	Dijagnostička pretraga – Diagnostic test	251.777
A4	Drugo mišljenje prema indikaciji izabranog liječnika – Second opinion, as indicated by assigned physician	544
A5	Konzultacije (uputnica bez osigurane osobe) – Counselling (referral with the insured person absent at counselling session)	214
A6	Kontrolna dijagnostička pretraga – Follow-up diagnostic test	63
B1	Bolničko liječenje – Stationary hospital treatment	334
B2	Ponavljajuće bolničko liječenje – Recurring stationary hospital treatment	6
C1	Pregled i cjelovita obrada u specijalističkoj zdravstvenoj zaštiti – Examination and comprehensive work-up in specialist/consultant health service	4.948
C2	Pregled i obrada kroz Objedinjeni hitni bolnički prijam na koju upućuje izabrani doktor primarne zdravstvene zaštite* – Examination and work-up at the hospital emergency department, referred to by the assigned primary health care physician*	372
C3	Prijeoperativna obrada za nepokretne i/ili teško pokretne pacijente – Pre-operative work-up for immobile patients or patients with compromised mobility	7
D1	Ambulantno liječenje – Outpatient treatment	132.478
D2	Dnevna bolnica – Day hospital treatment	542
	Ukupno – Total	468.245

*Pregled i obrada se odvijaju kroz hitne specijalističke ambulante u bolničkim ustanovama bez organiziranog Objedinjenog hitnog bolničkog prijama. – Examination and workup are conducted in emergency specialist/consultant offices in hospitals without an emergency department.

Od ukupnog broja izdanih uputnica, većina (53,77%) ih se odnosila na dijagnostičke pretrage, a njih 28,2% se odnosilo na uputnice za ambulantno liječenje, što čini 1 upućivanje na 33 kontakta sa zdravstvenom zaštitom.

The majority (53.77%) of all issued referrals pertained to diagnostic tests whereas 28.20% of the total number pertained to outpatient treatment.; the ratio of the number of referrals to the total number of contact with primary health-care providers is 1:33.

Tablica 9. Broj ukupno izdanih uputnica, uputnica za konzilijarne preglede (uputnice A1 i A2) i ambulantno liječenje (uputnica D1) u djelatnosti dentalne zdravstvene zaštite po županijama ordinacija u 2021. godini

Table 9 The total number of issued referrals and referrals to consultant physician examinations (A1 i A2 referral forms) and outpatient treatment (D1) in the dental medicine service in 2021 by county

Županija County	Broj izdanih uputnica za konzilijarne preglede Number of referrals issued for consultant physician examinations	Broj izdanih uputnica za ambulantno liječenje Number of referrals issued for outpatient treatment	Ukupan broj izdanih uputnica Total number of issued referrals
Grad Zagreb – City of Zagreb	14.970	52.762	128.882
Zagrebačka – Zagreb	4.675	12.335	40.768
Krapinsko-zagorska – Krapina - Zagorje	1.867	3.399	13.522
Sisačko-moslavačka – Sisak - Moslavina	1.599	4.458	20.584
Karlovačka – Karlovac	2.229	3.250	15.555
Varaždinska – Varaždin	2.342	2.491	14.180
Koprivničko-križevačka – Koprivnica - Križevci	2.032	2.423	11.995
Bjelovarsko-bilogorska – Bjelovar - Bilogora	2.011	2.656	14.102
Primorsko-goranska – Primorje - Gorski kotar	7.519	10.373	34.128
Ličko-senjska – Lika - Senj	574	602	3.942
Virovitičko-podravska – Virovitica - Podravina	1.186	937	5.040
Požeško-slavonska – Požega - Slavonia	1.329	1.572	4.530
Brodsko-posavska – Brod - Posavina	1.655	1.519	4.019
Zadarska – Zadar	2.458	2.489	17.176
Osječko-baranjska – Osijek - Baranja	6.688	4.648	25.928
Šibensko-kninska – Šibenik - Knin	2.456	2.917	14.240
Vukovarsko-srijemska – Vukovar - Syrmia	2.457	1.918	8.647
Splitsko-dalmatinska – Split - Dalmatia	10.174	13.646	44.543
Istarska – Istria	5.192	4.069	20.901
Dubrovačko-neretvanska – Dubrovnik - Neretva	2.722	1.888	12.717
Međimurska – Međimurje	1.859	2.126	12.846
Ukupno – Total	76.960	132.478	468.245

U ordinacijama Grada Zagreba je zabilježeno najučestalije izdavanje uputnica, jedna na 6,2 kontakta sa zdravstvenom zaštitom, dok se u ordinacijama Brodsko-posavske županije izdavala jedna uputnica na 39 kontakata sa zdravstvenom zaštitom, gdje se bilježi najrjeđe izdavanje uputnica.

Analizirajući udio upućivanja na konzilijarne preglede (prve i kontrolne) u ukupnom broju izdanih uputnica, najveći udio je u Brodsko-posavskoj županiji (41,17%), a najmanji u Sisačko-moslavačkoj županiji (7,76%) dok je najveći udio upućivanja na ambulantno liječenje u ukupnom broju izdanih uputnica zabilježen u Gradu Zagrebu (40,93%), a najmanje u Dubrovačko-neretvanskoj županiji (14,84%).

The highest ratio of referrals to contacts with primary health-care providers was recorded in City of Zagreb (1 : 6.2), whereas the lowest ratio was recorded in Brod - Posavina County (1 : 39.0).

Regarding the proportion of referrals to consultant physician examinations (initial and follow-up) in the total number of referrals issued, the greatest proportion was recorded in Brod - Posavina County (41.17%) and the smallest proportion was recorded in Sisak - Moslavina County (7.76%), whereas the highest ratio of referrals to outpatient treatment in the total number of referrals issued was recorded in City of Zagreb (40.93%) and the smallest proportion in Dubrovnik - Neretva County (14.84%)

Tablica 10. Deset najčešćih djelatnosti u koje se upućuju pacijenti u djelatnosti dentalne zdravstvene zaštite u Hrvatskoj u 2021. godini

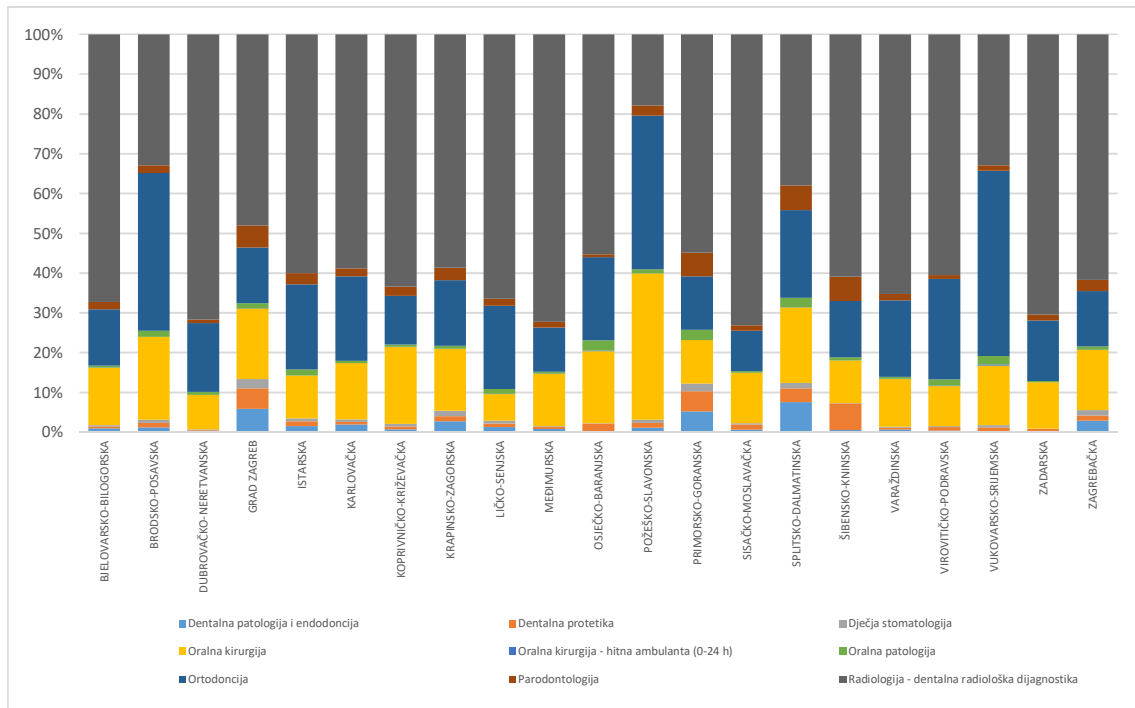
Table 10 Most frequent specialties of referral in the dental medicine service in Croatia in 2021

Djelatnost upućivanja Speciality of referral	Udio u ukupnom broju izdanih uputnica (%) Percentage of the total number of issued referrals
Radiologija-dentalna radiološka dijagnostika <i>Radiology - dental radiological diagnostics</i>	50,9
Ortodoncija <i>Orthodontics</i>	16,04
Oralna kirurgija <i>Oral surgery</i>	15,3
Parodontologija <i>Periodontology</i>	3,8
Dentalna patologija i endodoncija <i>Dental Pathology and Endodontics</i>	3,7
Dentalna protetika <i>Prosthodontics</i>	2,9
Radiologija (klasične i kontrastne pretrage) <i>Radiology (conventional and contrast-enhanced tests)</i>	2,6
Dječja stomatologija <i>Paediatric and Preventive Dentistry</i>	1,5
Oralna patologija <i>Oral Medicine</i>	1,3
Medicinska mikrobiologija s parazitologijom <i>Medical microbiology and parasitology</i>	0,6

Pacijenti se iz djelatnosti dentalne zdravstvene zaštite najčešće upućuju na dentalnu radiološku dijagnostiku dok se najveći udio upućivanja na specijalističke grane dentalne medicine odnosi na ortodontiju i oralnu kirurgiju.

Referrals in the dental medicine service in Croatia are most frequently issued for dental radiological diagnostics whereas the greatest proportion of referrals were referred to speciality in dental medicine such as orthodontics and oral surgery.

Slika 2. Najčešće specijalističke djelatnosti u koje se upućuju pacijenti u djelatnosti dentalne zdravstvene zaštite po županijama ordinacija u 2021. godini
Picture 2 Most frequent specialities of referral in the dental medicine service in 2021 by county

Analizirajući udio upućivanja na pojedine specijalističke djelatnosti dentalne medicine u ukupnom broju izdanih uputnica po županijama, najveći udio upućivanja na ortodonciju je zabilježen u Vukovarsko-srijemskoj (46,47%) i Brodsko-posavskoj županiji (39,66%) dok se najveći udio upućivanja na oralnu kirurgiju bilježi u Požeško-slavonskoj županiji (36,67%). Najmanje upućenih pacijenata na ortodonciju je zabilježeno u Sisačko-moslavačkoj županiji (10,10%), a najmanje izdanih uputnica za oralnu kirurgiju se bilježi u Dubrovačko-neretvanskoj županiji (8,66%).

Regarding the proportion of referrals to dental medicine specialities in the total number of referrals issued by county, the greatest proportion of referrals to orthodontics was recorded in Vukovar - Sirmia County (46.47%) and Brod - Posavina County (39.66%), whereas the greatest proportion of referrals to oral surgery was in Požega - Slavonia County (36.67%). The lowest number of patients referred to orthodontics was recorded in Sisak - Moslavina County (10.10%) and the lowest number of patients referred to oral surgery in Dubrovnik - Neretva County (8.66%).

Tablica 11. Deset najčešće izdanih recepata u djelatnosti dentalne zdravstvene zaštite u Hrvatskoj u 2021. godini, prikazani po podgrupama

Table 11 Most frequently issued prescriptions in the dental medicine service in Croatia in 2021 by subgroups

ATK-podgrupe lijekova ATC subgroups	Broj izdanih recepata Number of prescriptions issued
Beta-laktamski penicilini <i>Beta-lactam penicillins</i>	269.880
Derivati propionske kiseline <i>Propionic acid derivatives</i>	65.828
Makrolidi i linkozamidi <i>Macrolides and lincosamides</i>	53.283
Lijekovi za liječenje infekcija protozoima <i>Medicines for the treatment of protozoan infections</i>	32.148
Antiseptici i sredstva za dezinfekciju <i>Antiseptics and disinfectants</i>	15.118
Cefalosporini <i>Cephalosporins</i>	9.130
Nesteroidni antireumatici - derivati octene kiseline <i>Nonsteroidal antirheumatic drugs - derivatives of acetic acid</i>	9.009
Stomatološki lijekovi, lijekovi za liječenje bolesti usne šupljine <i>Dental drugs, drugs for the treatment of diseases of the oral cavity</i>	6.613
Anksiolitici <i>Anxiolytics</i>	1.437
Antibiotici i kemoterapeutici za primjenu u liječenju kožnih bolesti <i>Antibiotics and chemotherapeutics for use in the treatment of skin diseases</i>	1.465
Ukupan broj svih izdanih recepata <i>Total number of all issued prescriptions</i>	472.000

Od ukupnog broja svih propisanih recepata u djelatnosti dentalne zdravstvene zaštite, 71,11% se odnosi na beta-laktamske peniciline te makrolide i linkozamide dok se 13,94% odnosi na derivate propionske kiseline.

71.11% of all prescriptions issued by doctor of dental medicine in the dental medicine service in Croatia in 2021 are prescriptions for beta-lactam penicillins, macrolides and lincosamides whereas 13.94% was prescriptions for propionic acid derivatives.

Tablica 12. Izdani recepti u djelatnosti dentalne zdravstvene zaštite u Hrvatskoj u 2020. godini, prikazani po podgrupama (antibiotici i analgetici)

Table 12 Issued prescriptions in the dental medicine service in Croatia in 2020 by subgroups (Antibiotics and Pain relief)

ATK-podgrupe lijekova ATC subgroups	Broj izdanih recepata Number of prescriptions issued
ATK/Antibiotici ATC/Antibiotics	
Beta-laktamski penicilini <i>Beta-lactam penicillins</i>	
amoksisilin	39.848
amoksisilin + klavulanska kiselina	229.709
fenoksimetilpenicilin	321
Makrolidi i linkozamidi <i>Macrolides and lincosamides</i>	
azitromicin	8.694
eritromicin	703
klaritromicin	503
klindamicin	43.563
Cefalosporini/ <i>Cephalosporins</i>	
cefaleksin	8.034
cefiksime	277
cefepodoksime	58
cefuroksime	761
Antibiotici i kemoterapeutici za primjenu u liječenju kožnih bolesti <i>Antibiotics and chemotherapeutics for use in the treatment of skin diseases</i>	
aciklovir	719
fusidatna kiselina	173
metronidazol	32.164
mupirocin	715
sulfadiazin-srebro	21
Tetraciklini <i>Tetracyclines</i>	
doksiciklin	424
Ostali antibiotici <i>Other antibiotics</i>	
fosfomicin	18
nitrofurantoin	50
ATK/Analgetici ATC/Pain relief	
Nesteroidni antireumatici - derivati octene kiseline <i>Nonsteroidal anti-rheumatic drugs - derivatives of acetic acid</i>	
diklofenak	5.257
indometacin	37
Derivati propionske kiseline <i>Propionic acid derivatives</i>	
deksketoprofen	512
ibuprofen	54.769
ketoprofen	11.922
naproksen	2.124
Narkotički lijekovi <i>Narcotic drugs</i>	
tramadol	97

4. ZABILJEŽENE DIJAGNOZE - RECORDED DIAGNOSES

Tablica 13. Broj osoba kod kojih je zabilježena barem jedna dijagnoza iz navedenih skupina bolesti i stanja u djelatnosti dentalne zdravstvene zaštite u Hrvatskoj u 2021. godini

Table 13 Number of persons with at least one diagnosis from the listed group of diseases and conditions in dental medicine practices in Croatia in 2021

Bolesti i stanja MKB 10 <i>Diseases and conditions ICD 10</i>		Broj osoba po dobnim skupinama <i>Number of patients by age group</i>				Ukupno <i>Total</i>
		0-6	7-19	20-64	65 +	
Poremećaji u razvoju i nicanju zubi – <i>Disorders of tooth development and eruption</i>	K00	3.720	18.853	8.243	1.837	32.653
Zadržani (retinirani) i uklješteni (impaktirani) zubi – <i>Embedded and impacted teeth</i>	K01	324	4.829	18.806	583	24.542
Zubni karijes - <i>Dental caries</i>	K02	33.152	144.997	454.414	92.311	724.874
Ostale bolesti čvrstog zubnog tkiva – <i>Other diseases of hard tissues of teeth</i>	K03	3.714	38.277	262.195	45.399	349.585
Bolesti pulpe i periapikalnih tkiva – <i>Diseases of pulp and periapical tissues</i>	K04	14.083	52.376	292.062	70.103	428.624
Akutni i kronični gingivitis – <i>Acute and chronic gingivitis</i>	K05.0-K05.1	294	3.402	34.777	9.660	48.133
Akutni i kronični periodontitis i periodontoza – <i>Acute and chronic periodontitis and periodontosis</i>	K05.2-K05.4	236	1.981	56.190	24.923	83.330
Ostale periodontalne bolesti – <i>Other periodontal diseases</i>	K05.5-K05.6	14	166	2.524	617	3.321
Ostali poremećaji gingive i bezuboga alveolarnog grebena – <i>Other disorders of gingiva and edentulous alveolar ridge</i>	K06	45	389	7.519	4.029	11.982
Dentofacijalne nepravilnosti (uključujući malokluziju) – <i>Dentofacial anomalies (including malocclusion)</i>	K07	990	62.113	7.129	1.002	71.234
Ostali poremećaji zubi i potpornih struktura – <i>Other disorders of teeth and supporting structures</i>	K08	1.931	16.538	113.438	78.133	210.040
Ciste oralnog područja koje nisu svrstane drugamo – <i>Cysts of oral region, NEC</i>	K09	14	122	1.211	188	1.535
Ostale bolesti čeljusti - <i>Other diseases of jaws</i>	K10	383	1.735	19.389	5.252	26.759
Bolesti žlijezda slinovnica - <i>Diseases of salivary glands</i>	K11	18	66	773	472	1.329
Stomatitis i srodna oštećenja - <i>Stomatitis and related lesions</i>	K12	286	815	5.284	3.214	9.599
Ostale bolesti usana i oralne sluznice – <i>Other diseases of lip and oral mucosa</i>	K13	119	494	3.497	1.769	5.879
Bolesti jezika - <i>Diseases of tongue</i>	K14	17	64	786	392	1.259
Ukupno-Total		59.340	347.217	1.238.237	299.254	2.034.678

Gore navedene dijagnoze su evidentirane prilikom kontakta sa zdravstvenom zaštitom, bilo kao glavne, bilo kao dodatne dijagnoze ili na receptima.

Za potrebe ovog prikaza, jedna osoba se unutar jedne skupine bolesti i stanja pojavljuje jedanput, ali se može pojaviti u više različitih skupina bolesti i stanja.

The above listed diagnoses were recorded during contacts with primary health-care providers, either as principal or as additional diagnoses, or on prescriptions.

For the purposes of this overview, one person may be only recorded once within one group of diseases and health conditions, but may be recorded in other groups of diseases and conditions as well.

5. USPOREDBA PO GODINAMA – COMPARISON BY YEARS

Slika 3. Prikaz kretanja broja korisnika, kontakata, pregleda, izdanih uputnica i izdanih recepata u djelatnosti dentalne zdravstvene zaštite u Hrvatskoj u razdoblju od 2018. do 2021. godine

Figure 3 Overview of the number of users, contacts, examinations, issued referrals and issued prescriptions in the dental medicine service in Croatia in the period from 2018 to 2021

